

У ЧУРУГУ ОБЕЛЕЖЕНО СЕДАМ ДЕЦЕНИЈА ОД ЗЛОГЛАСНЕ РАЦИЈЕ МАЂАРСКИХ ФАШИСТА

Жртве и злочини не смеју се заборавити

С упаљеним свећама и цвећем у рукама више од хиљаду Чуружана и њихових комшија из целе Шајкашке јуче је обележило 70 година од злогласне Рације, када су мађарски нацисти за само неколико дана побили око 12.000 људи у Чуругу, Жабљу, Новом Саду, Бечеју, Србобрану, Темерину и другим местима овог краја. Обележавање трагичног догађаја из јануара 1942. године почело је парастосом у храму Светог вазнесења у Чуругу, који је служио епископ бачки **Иринеј**, а затим су положени венци у згради „Топаловог магацина”, објекта у којем су нацисти побили више од 500 људи.

У име Владе Војводине, венце је положио председник Скупштине АПВ **Шандор Егереш**, који је рекао да се ниједан злочин не сме заборавити и да се злочини попут Рације никада више не смеју поновити.

– На нама је да градиме међусобно поверење и уважавање јер једино тако можемо изгра-

Томанова-Маканова и покрајински секретар за рад **Миро-слав Васин**.

– Ово је прилика да се још једном уверимо у то да зло у човеку не сме да буде водила кроз живот – рекла је Ана Томанова-Маканова. – Треба познавати

да би поделили бол са жртвама и њиховим потомцима.

– Морамо учествовати у жалости над свим жртвама јер тако показујемо да смо сви само људи, међу којима има добрих и лоших – рекао је Оскар Никовић. – Велики злочин је нажалост почињен над становништвом овог подручја, а на нама је да успоставимо и одржимо такве односе да се ништа слично не понови.

Меморијално друштво „Рација 1942” најавило је да ће по злу чувени „Топалов магацин” у којем је током Рације животе изгубило на стотине Чуружана, ускоро постати музеј посвећен свим жртвама.

– У току је поступак добијања грађевинске дозволе за уређење тог објекта, који је до данас сачуван у аутентичном изгледу, што јесте у исто време и страшно, али представља један од споменика невиним жртвама – рекла је секретарка друштва **Јасмина Јуришић**.

Од старијих Чуружана јуче су се могле чути стравичне приче о догађајима од пре седам деценија. По неким подацима, у Чуругу је током рације страдало више

од 3.000 људи, односно више од трећине становништва, тако да је готово свака кућа у овом месту тада била завијена у црно. Осим бројних сведочења о страдању читавих породица и убиству око 80 деце млађе од 15 година, једна деведесетогодишња бака, којој је у рацији убијен отац, испричала је да су из „Топаловог магацина” током зверског пира мађарских нациста буквално текли потоци крви на улицу.

– И данас ми је веома тешко када пролазим туда и сетим се свега – присећа се бака **Лепосава** најстрашнијег периода свог живота. – То је било тако страшно да нисмо били сигурни да нам се то стварно догађа. Не дај боже више никада никоме да се деси!

Осим владике Иринеја који је водио службу посвећену жртва-

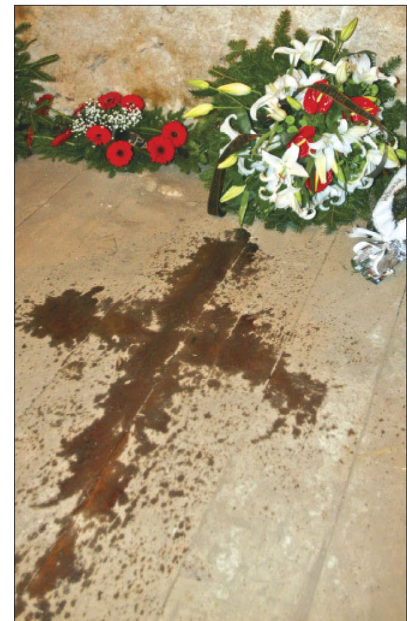

дити мирну и безбедну Војводину у којој све националне заједнице живе у миру и слози. Колективна кривица не постоји и мора се увек инсистирати на индивидуалној јер те злочине су починили злочинци, а не народ – рекао је Егереш.

Осим њега, у име покрајинских власти обележавању седам деценија од крвавог злочина над српским, јеврејским и ромским становништвом присуствовали су и потпредседница Владе **Ана**

историју и учити се на својим и туђим грешкама, а то што се десило пре седамдесет година је злочин који се не сме поновити. Ту поруку морамо пренети и на млађе генерације јер само уз међусобно уважавање и постављање човека на прво место можемо изградити друштво којем тежимо.

По речима амбасадора Мађарске у Србији **Оскара Никовића**, на обележавање годишњице Велике рације је дошао

ма Рације, обележавању годишњице злочина мађарских фашиста присуствовало је још неколико владика Српске православне цркве и стотинак других свештеника СПЦ, али и представника Католичке цркве и Јеврејске заједнице. **Н. Перковић**
Фото: **Н. Стојановић**